

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Sacramentis

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1650

Cap. 21. An opinio componens omnia ex atomis ingenerabilibus, & incorruptibilibus sine forma substantiali, vel qualitate distincta, consistere possit aut cum fide aut cum ratione naturali; & an detur ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38948

C A P V T. XXI.

*An opinio componens omnia
ex atomis ingenerabilibus,
& incorruptibilibus sine for-
ma substantiali, vel qualita-
te distincta, consistere possit
aut cum fide, aut cum ratione
naturali; & an detur vniuer-
salis quedam forma Mundi.*

274 **A**liqui Theologi
conantur retine-
re celebrem antiquorum sen-
tentiam omnia concreta tum
quæ dicimus substantialia, tum
quæ dicimus accidentalia, ex
solis corpusculis incorruptibi-
libus componentem, in qua
euertenda totus est Aristote-
les, & quam ingeniosi Philo-

S 6 phi

phi recentiores in lucem reuocarunt : Ad eòque aiunt remanere quidem in Eucharistia accidentia panis, & perire substantiam; sed nomine *accidentium* intelligi ea corpuscula immixta in poris, vel adhaerentia, quæ non constituunt essentiam panis; sicuti vestes quamuis sint corpora dicuntur tamen accidentia hominis quia ità coniunguntur cum homine vt non pertineant ad eius notionem, & entitatem.

275 Sed hæc euasio manifestè occluditur; nam est de fide *remanere species panis, & vini*, & perire *totam substantiã* eorumdem. Et quidem id est definitum ab Ecclesia non de speciebus quæ sunt in sensibus nostris,

nostris, sed de illis, quæ asser-
uantur in sacrario, quæ sepa-
rantur &c. vt constat ex verbis
Florētini, & Tridētini. Eiusmo-
di autem species in sententia
omnia cōflāte ex corpusculis
non distinguuntur à substan-
tia panis, & vini. Quamuis
enim pani, & vino immixta,
sint multa alia corpora extra-
nea, hæc tamen non sunt spe-
cies panis, & vini, hoc est non
sunt id quod in ea sententia,
præbet apparentiam panis, &
vini.

276 Prætereà ne videamur
inuidiam creare Fidei no-
stræ quasi cogenti nos ponere
tot generationes, & distinctio-
nes formarum, quæ maiore cō-
pendio, & facilitate saluari
possint per sola corpora cum
varie.

varietate illorum trium ab Aristotele, ex Democrito enumeratorum, hoc est *figura, situs & ordinis*: libet in fine huius libelli hanc sententiã apud recentiores renatam, & vigentem paulò fusiùs, quàm nostri institutio exigere videretur, excutere.

277 Et primò aduersarij immeritò glorianur, se tueri principium illud in quod Aristoteles ait omnes confensisse, *ex nihilo nihil fit*; certum est enim eos primò non ità rem explicare, vt negent omne ens de nouo; quippe non negant nouum motum localem; Rursus non ità, vt excludant nouam productionem omnis accidentis permanentis; Nam admittunt nouum situm, nouum.

uum ordinem, nouam figurā,
quæ sunt aliquid permanens,
vt potè cōstitutiuā rerum per-
manentium; Ad hæc non
ita, vt excludant omnia en-
tia de nouo præter collocatio-
nem, & actionem productiuā
illius; Nam aduersarij mordi-
cūs contendunt, motum
proiectorum fieri per aliquam
virtutem impressam de no-
uo productam; quæ porrò
virtus noua saltem in prin-
cipio motus negari nō potest,
quidquid sit, an postea eiusdē
virtutis multiplicatio produ-
catur à medio, an potius tota
producta fuerit initio à primo
impellente.

278 Quocircà fundamen-
tum prædictæ sententiæ non
potest esse defensio illius axio-
maris

matris in aliquo sensu præterquam in eo in quo admittitur etiam ab auctoribus sententiæ ponētis novas qualitates: hoc est, *nihil fieri de nouo nisi ex aliquo subiecto*. Sed unica prærogatiua illius sententiæ videtur esse, quòd non cogit intellectum assurgere supra imaginationem. Cùm enim imaginationis obiectum sit res extensa localiter, eiusmodi sententia conatur omnia noua explicare aut per nouam collocationem, aut per nouam productionem illius; quæ productio est ipse localis motus; aut per nouam virtutem productiuam illius, quæ est virtus impressa.

279 Propendent verò in hanc sententiã præcipuè Mathe
ma.

De Sacramen. Cap. XXI. 425
matici, & Chimici. Illi quia
confueuerunt nil aliud animo
complecti, quàm extēſionem
localem; neque ratiocinantur
vel per cauſam efficientem,
vel per finalem, ex quibus ſo-
lent innotefcere nouæ produ-
ctiones rerum; hi quia, extra-
here ſoliti vnū corpus ex alio;
nec internofcentes mixta na-
turalia ab artificialibus, facile
putāt, quidquid noui apparet,
non tam generari, quàm exi-
re: Vtrique verò, quia fami-
liare eſt peritis in aliqua facul-
tate omnia explicare per prin-
cipia ſuæ facultatis tanquam
per prima principia rerum
omnium. Sic veteres Arith-
metici cuncta componebant
ex numeris; Medici ex pri-
mis qualitatibus; Astrologi
euen;

euentus omnes reuocarunt ad sydera; quocircà etiam Mathematici gestiunt omnia explicare per diuersitatem figurarum; & Chimici per combinationem quorundam elementorum, quæ per eorum artem extrahuntur ex cunctis rebus, puta salis, sulphuris, mercurij &c. Hi autem omnes errarunt ex neglectu metaphysicæ, quæ est prima philosophia; Sed quia hæc in multis professoribus supposititia est, ideò apud populum, quippe vera, atque adulterina non internoscentem, despecta.

280 Contrà hanc igitur sententiam asserimus primò: Debent admitti de nouò species impressæ rerum sensibiliũ, quæ species non sint corpora,
sed

De Sacramen. Cap. XXI. 427
sed accidentia repræsentatiua
obiectorum.

281 Probatur, nam si in
sensu non reciperetur nisi cor-
pora, nil utique sentiretur præ-
ter ipsa corpora in organo re-
cepta, & eorum impulsus; si-
cutidum arcus eiaculatur sa-
gyttam non sentitur arcus, sed
sagyttam; ex qua tamen ratio-
cinando intellectus colligit exi-
stentiam arcus. Et ideò philo-
sophi, quos impugnamus di-
xerunt consequenter [!] sua
principia, nihil sentiri nisi cor-
puscula, & impulsus, qui sunt
in sensibus; & proinde aiunt
omnem sensum esse aliquem
tactum. Vnumquodque enim
corpusculum sicut est aliquid
per se, & non dependens in
suo esse ab alijs corpusculis ita
non

non

non representat sensui immediate nisi se ipsum. At hoc, quod aduersarij consequenter ad suam sententiam concedunt, est aperte falsum, nam quando elicimus visionem ex g. certum est nos cognoscere immediate, & sine vlllo discursu non id tantum quod est in oculo, sed obiectum remotum. Ad illud enim impetu naturæ mouentur ante omnem discursum, & ante omnem tactus experientiam, tum pueri tum belluæ.

282 Et nisi visio, auditio &c. de rebus distantibus sine vlllo discursu certificarent, ne per discursum quidem certificarent, vt subtiliter consideranti patebit, quin possemus dubitare an vlla existerent obiecta

exter-

externa præter id quod inest
potentijs . Et porrò aliqui sen-
sus, veluti auditus, & visus, tri-
buti sunt specialiter ad cogno-
scenda, & quærenda objecta,
remota, ideòque non dantur
ijs animantibus quæ scopulis
affixæ habent alimentum vbi
nascuntur, & quæ idcirco ca-
rent etiam potentia progressi-
ua. vt Aristoteles obseruat.

283 Neque dicas, imagi-
nem objecti remoti esse ipsum
impulsum taliter ab eo obie-
cto impressum corpusculo no-
stris sensibus immisso . Nam
contrà est, quoniam ille im-
pulsus potuit pluribus modis
modificari à corporibus inter-
medijs, nec apparet quomo-
dò possit esse imago distantia,
situs, magnitudinis, varietatis,

&

& aliorum accidentium, quæ
videmus in obiecto distante.
Quin etiam vt notat Aristote-
les *secundo de anima cap. 7.*
visus, auditus, & odoratus,
nunquam operantur nisi per
medium manifestum (quid-
quid sit an etiam alij sensus,
vt idem opinatur, requirant
aliquod medium); Quid est
ergò, quòd motiunculæ cor-
porũ quæ sunt in oculo clausis
palpebris, vel in aure, aut in na-
ribus, nunquam excitāt illa m
repræsentationem, quam ex-
perimur ab obiectis remotis?
Impulsus enim localis potest
idem prouenire à proximo, vel
à remoto, præsertim intrā ali-
quam latitudinem; & idè ex
impulsu sagytte non certifica-
mur de distantia arcus. Obij-
ciunt

ciunt: Ex vario attactu plumæ
ex g. mouentur in nobis variæ
sensationes. Quid tum? porro
nunquam per hoc excitatur
sensatio rei dulcis, rei viridis
&c. Ergo sensatio talium obie-
ctorum non est aliqua tactio.
Imò nec etiam ex multiplici
tactu plumæ fiet vnquam sen-
satio rei calidæ aut frigidæ. Er-
gò imagines istarum rerum
sunt aliud quàm impulsus.

284 Rursus obijciunt, nos
experiri in somnijs eiusmodi
sensationes per motionē ima-
ginum ibi remanentium etiã
remotis obiectis; Ergò per eius-
modi sensationes non experi-
mur obiecta ipsa vera, & distã-
tia, sed eorum imagines exi-
stentes in anima. At respon-
detur (quidquid senserit Auer-
roes

roes) cognitionem illam somniantis non fieri in sensu externo, ut patet in ijs qui capti aliquo sensu quo alias pollebant, operantur intentionaliter in somnijs circa objecta illius sensus quasi presentia. Sunt ergo illae in somniantibus operationes imaginationis, quae facultas, ut notat Aristoteles 4. *metaph. text. 24.* non est idem quod sensus, quia hic attingit res, ideo regulariter non decipitur, illa imagines rerum, & ideo saepe decipitur; praesertim quando & imagines sunt vehementes, quia non impediuntur ab objectis externis; & ipsa est imbecilla ad discernendum propter ligamen peculiare ut contingit in somno.

Cæte.

285 Cæterùm sensationes differre à somnijs patet vnicuique reflectenti super vtraque iam præterita. Quilibet enim præteritis sensationibus, credit, præteritis somnijs non credit; atq. vt ibidem ait Aristoteles *Nemo si in Africa sit, sed noctu Athenis se esse putat, in Odaeum profici scitur.*

286 Haud verò hic attinet examinare, an apparentia quæ habetur vel circuli ignei ex virga ignita rotata, vel solis diù antea inspecti etiam postea clausis oculis, sit visio exterior, an imaginatio. Quamuis enim esset visio, vt indicat Augustinus II. *de Trinitate cap. 1.* posset esse constitutum à natura vt species sensibiles non statim defice-

T rent

rent deficiente obiecto ; sed
successiue, quàm celerrimè
tamen corrumperentur. Aliò-
quin enim, cùm omnia ferè
corpora sint in aliquo motu
quamquam indiscernibili, vt
philosophanti patebit, nulla
visio certæ distantia, & situa-
tionis duraret, nisi per instans,
quàm durationem Aristoteles
negat possibilem 8. phys. text.
69. Rursus ab ijs rebus, quæ
velocissimè mouentur, proue-
niret talis apparentia, cuius
identitas etiam moralis non
duraret nisi per minimū tem-
pus, quale non sufficeret ad
excitandas potentias interio-
res. quippe sapè tùm distra-
ctas, & indigentes motu spiri-
tuum, & organorum. Neque
ea permanentia specierum re-
moto

moto obiecto nocuit vtrilibet
ex duobus finibus, ad quos
ordinantur sensationes, hoc
est, operationi, & scientiæ. Nã
& operatio fit in tempore,
ac propter eam perinde in ordi-
ne ad illam est certificari de
presentia obiecti determinatè
pro certo instanti, ac indeter-
minatè pro aliquo instanti ex
breuissima temporis latitudi-
ne; Et quantum attinet ad
scientiam, sicut sensus non
certificat de hac omninò ma-
gnitudine, & de hac omninò
distantia &c. ita nil opus fuit
vt certificaret de hac omninò
duratione. At verò si sensus
certificaret tantum de eo
quod est in sensorio vt Aduer-
sarij contendunt, esset inutilis
ad operandum, & philoso-

phandum circà res externas.

287 Insuper affirmamus secundo ; cognitiones , & appetitiones non esse neque puras collocationes corpusculorum , vt patet , aliòquin darentur etiam in rebus inanimis , & nullam vitam exercentibus , nec puras motiones locales factas in anima ab obiectis extrinsecis , vt contendebant veteres ne aliquid de nouo concederent præter motum. Probatur primò quia hoc quod est, *iudicare, amare velle*, ex sua notione dicit, *agere*, & non purè, *pati* ; & si hoc non est *agere*, vtiq. nescimus quid sit *agere*. Præterea isti actus ex suo conceptu sunt aliquid totum simul, & non successiuum quasi præcedat vna pars quæ deinde

De Sacram. Cap. XXI. 437.
deinde cesset adueniente alte-
ra, vt fit in motu locali; Quan-
do enim iudicamus, & ama-
mus, habemus, & experimur
simul totum iudicium, & amo-
rem: quod argumentum latè
vrget Aristoteles *tertiò de*
Anima à textu 146. vsque
ad 149.

288 Tertiò dicimus, ad-
mittenda etiam esse quædam
accidentia permanentia, &
non ordinata ad motum
localem. Probatur nam
remanet in nobis memoria
nostrarum assensionum & ap-
petitionum, postquam illæ a-
bierunt: Ergò producitur ali-
quod semen permanens in
nobis, quòd possit eam me-
moriã excitare. Hoc semen
non potest esse vlla figuratio

T 3 cor-

corpufculorum, tum quia
ifti actus, quorum excitatur
memoria, non confiftunt in
aliqua figura locali, vt osten-
fum eft, tum quia omnis figu-
ratio in corporibus eft poffibi-
lis independenter ab eo quòd
ego exercuerim tali tempore
talem affenfum, vel affectum.
Ergò illud femen eft aliquid
de nouo, diftinctum ab omni
figuratione. Et quidem eft ali-
quid permanens, & immo-
tum, cum duret per multos
annos fine vlla operatione, vt
experimur.

289 Quartò afferimus,
non omnes fensationes effe
tactiones, vt contendunt ad-
uerfarij (quod prædiximus)
quippe nil fenfibile ponentes
nifi tangibile, hoc eft corpora,
&

& impulsus, qui tamen impulsus, quando vehementiores sunt, percipiuntur ab organo segniore, quod vulgariter vocetur *tactus*, quādo verò sunt tenuiores, non percipiuntur nisi ab organis argutioribus, quæ fortiantur varia nomina reliquorum sensuum pro dispari vel hebetudine, vel acumine. Si quidē hæc doctrina pugnat cum communi conceptu mentibus nostris infixo. Itā enim distinguimus ex gustationem ab odoratione, vt quamuis fingamus alicui esse gustum acriorē, & acriorem in quocunque gradu, nunquam tamen concipimus per eum posse attingi odores: & idem dico de auditu respectu coloris, & lucis &c.

T 4. Et

290 Et porrò si hæc obiecta sensibilia, quæ apparent nobis specie dissimillima, haberēt eam essentię vnitatem, quàm aduersarij tuenrur, utique natura per istas multiplices apparentias, callidus tanquam circulator, nos fefellisset potiùs per sensus, quàm erudijisset, inclinando nos per tam dissimiles apparentias ad falsò existimandam eam dissimilitudinem obiectorum quã videmus naturali instinctu ab omnibus existimari. Quod, nisi certum sit hoc principium; *Natura creauit hominem ad scientiam non ad errorem*; Nul- lum ex alijs principijs erit tutum, quippè quorum non aliũ habemus testem, quàm Naturam. Sentiendum ergò est
cum

De Sacram. Cap. XXI. 44
cum Aristotele tertio de ani-
ma tex. 135. multitudinem
sensuum collatam esse ad dis-
cernendam diuersitatem ac-
cidentium.

291 Quinto affirmamus,
hæc diuersa sensuum obiecta
esse generabilia, & corrupti-
bilia, & non tantum, modo
latere, modo apparere per di-
uersum motum localem. Ut
id probemus aduertendum
est, naturam indidisse nobis ali-
qua principia ad noscendum
duo, quæ non cadunt sub ex-
perientiam sensuum, hoc est
identitatem numericam rei præ-
sens cum ea quam sentiebamus
antè, & negationem rerum,
atque adè tum desitionem,
tum nouitatem, de quarum
conceptu est ipsa negatio vel

T S præ-

præfens , vel antecedens.
 Quoties ergò experimur in
 obiecto omnia accidentia spe-
 cifica, quæ antea experieba-
 mur, & non habemus ab ali-
 qua alia experientia sensibili
 vllam rationem opinandi mu-
 tationem numericam, vt con-
 tingit in flumine, vel in flam-
 ma, ducimur ad credendum,
 rem eandem numero ma-
 nere.

292 Rursus quoties non
 experimur rem sensibilem
 in illis circumstantijs, in qui-
 bus consueuimus eam experi-
 ri, natura ducimur ad existi-
 mandum eam ibi non esse.
 Sed quoniã potest ibi desine-
 re vel per motum, vel per cor-
 ruptionem; natura nos deter-
 minauit, vt quando (sicut ex
 g. con-

g. contingit in cursu navis vel
currus) retinemus experien-
tiam rei similis illi quam ex-
periebamur antea quamuis
cum aliqua diuersitate ap-
parentis magnitudinis, & cū
diuersa distantia successiue in
ordine ad certas res præceden-
tes, existimemus eam non de-
fuisse funditus, & aliam de-
nouo esse productam, sed eam-
dem permanere cum muta-
tione locali.

293 At quando experi-
mur talem mutationē, vt per
nullum motum localem, &
per nullam artem id quod su-
perest ex illa re possit ita com-
poni, vt recuperet operatio-
nem, & apparentias priores,
censemus eam perijisse, & aliā
loco illius productam esse. Vt

ex g. quando comburitur arbor, quando vinum putrescit &c. Hoc modo ratiocinantur ductu naturæ cunctæ nationes, & quidem cum summo fundamento. Quid est enim, cur per nullam artem possumus ex quacumque attritione, & commixtione reficere pomum integrum, si per sectionem nil amisit nisi unionem localem? Et idem dico de arbore arefacta cui per nullum artificium pertinens ad solum motum localem potest inseri nova vita.

294 Confirmatur prædicta assertio, nam plures vibrationes concurrunt in nobis ad aliquem effectum indivisibilem & diuersæ speciei ab illis effectibus quos efficerent
 fin-

singulæ illarum vbicationum,
hoc est ad cognitionem talis
pulchritudinis, & ad delecta-
tionem illi correspondentem.

Ergò pariter possunt concur-
rere in corporibus vel vt cau-
sæ, velut conditiones ad pro-
ducendum aliquod ens indi-
uisibiliter ab ipsis vbicationi-
bus dependens ità vt vna illa-
rum sublata, cesset totum il-
lud ens, sicut cessat in nobis
tota illa cognitio, ac delecta-
tio. Huiusmodi autem ens
potest esse vel anima, vel alia
formæ aut substantialis, aut
accidentalis, quæ requirat
vniõnem multarum partium.
Et porrò si res ita sit, multò
melius natura aptauit nostras
cognitiones obiectis, tanquam
imagines exemplaribus: quã

si es.

si essentia obiectorum sit diuisibilis, & in omnibus eadem specie, essentia verò cognitionum indiuisibilis, & specie diuersa.

295 Accedit argumentū illud validissimum quod cōsidera uit Aristoteles *secundo de anima textu 39. & sequentibus*, desumptum ex summo foedere quod experimur inter partes uiuentium donec permanet vita, tum in ordine ad operationem, tum ad conseruationem, tū ad defensionem: quod porrò foedus declarat, dari aliquid vnum commune singulis, & in singulis dominans, & non esse illud ens meram aggregationē corpusculorum quorum vnū ex natura sua possit existere sine alijs.

Hæc

296 Hæc autem ratio, quæ probat euidenter aliquã formam generabilem, & corruptibilem in viuentibus, si rectè consideretur, probat eamdem in non viuentibus etiam. Quippe in mixtis, quamquam constantibus ex partibus valdè dissimilibus, experimur maximam inclinationem conseruandi propriam naturam, & maximum odium dissolutionis. Cum ergò singulæ illæ particulæ per se acceptæ non habeant vllam sympathiam, cum alijs particulis diuersæ rationis, non potest hoc fœdus prouenire nisi ab aliqua forma quæ illas contineat, & qua recedente fœdus illud dissoluatur. Idem verò habet locum in quibusdam formis accidens-

ciden-

cidentalibus. Nam aliqui colores, sapes, odores difficile deperduntur, sed semel deperditi per nullam partium iuxtapositionem reparantur; Ergo erant aliqua forma distincta ab omni iuxtapositione.

297 Obijciunt: licet experiamur summum foedus inter partes mundi, non tamen datur aliqua vniuersalis forma & anima mundi. Ergo idem dicendum est de cæteris totis. Negatur tamen paritas ex duplici capite. Primò quia in partibus mundi non videmus modò foedus, modò dissolutionem foederis, sicut in partibus viuentium; Ergo non est opus recurrere ad aliquam formam, ex cuius præsentia, vel recessu hæc vicissitudo cõ-

tin.

De Sacramen. Cap. XXI. 449
tingat, sed satis est ponere
partes mundi cum talibus in-
clinationibus particularibus
vt indè resultet perpetuum.
hoc foedus vniuersale, ex eo
quod propter naturam mate-
riæ corruptio vnius sit genera-
tio alterius, & propter vnifor-
mem perpetuamque motio-
nem coelestium orbium detur
etiam vniformis quædam
varietas in his inferioribus, vt
Aristoteles animaduertit, tum
in fine librorum *de ortu, & in-*
teritu, tum alibi sæpè.

298 Altera disparitas est,
quòd hæc consonantia inter
partes mundi commodè tri-
buitur alicui efficièti vniuersa-
li extrinsecò res mortales pro-
curanti. Et ideò Aristoteles
12. metaph. in fine ait. Qui

po-

ponunt multa principia, in-
spirantem vniuersi substantiam
faciunt. At entia nolunt malè
gubernari; Non est bonum plu-
ralitas principatum. Vnus ergò
princeps. At foedus partium
viuentis non potest referri ad
prouidentiam alicuius effi-
cientis vniuersalis. Videmus
enim permitti passim, vt hoc
foedus per mortem dissolua-
tur. Debet ergò id reuocari
potiùs ad præsidium alicuius
principij particularis, ac de-
fectibilis, ex cuius defectu pos-
sit tale foedus dissolui. Sed
quoniam ita se habet tale
præsidium in vno composi-
to particulari sicuti se habet
Deus in hoc aggregato om-
nium rerum, ideò Aristo-
teles, & S. Thomas dixerunt;
formam

De Sacramen. Cap. XXI. 451
formam esse aliquid diuini-
num.

299 De reliquo, non dari
formam intrinsecam huius vni-
uersi, probatur. Nam vel es-
set intellectiua, vel non. Se-
cundum dici non potest, nam
formae partiales non possunt
esse perfectiores, quam forma
totius. Ex g. forma carnis,
quam forma hominis; Totum
enim est quid diuinius, quam
pars. At formae aliquarum
partium mundi sunt intellecti-
uae, & omne intellectiuum
est perfectius omni non intel-
lectiuo, vt constat lumine na-
turae. Ergo forma vniuersalis
mundi non potest esse non in-
tellectiua; Neq. etiam haec for-
ma potest esse intellectiua.
Nam in eodem composio
non

non possunt esse duo iudicia
 opposita. Ergò si illa forma
 afficeret me intrinsecè, non
 posset in mea anima esse vnū
 iudicium, & in ea forma iu-
 dicium contrarium. At in
 me, & in alio homine sunt
 iudicia contraria. Ergò non
 potest aliqua forma intellectu-
 ua informare simul me & a-
 lium hominem.

300 Accedit ratio à prio-
 ri; Nam forma ordinata sim-
 pliciter à natura ad foelicitatem
 propriam non potest esse
 forma partialis, & subordina-
 ta alteri forme, sed totalis. Id
 enim quod ordinatur ad foeli-
 citatem propriam est simpli-
 citer finis cui: at forma partia-
 lis, & subordinata alteri, est
 potiùs medium; habet quippe
 ratio.

De Sacramen. Cap. XXI. 453
rationem serui, & instrumen-
ti. Atqui experimur, animam
nostram esse inclinatum à na-
tura tanquam ad vltimum fi-
nem ad felicitatem propriam;
Ergò illa non potest esse for-
ma partialis, & subordinata
alteri informanti hoc vniuer-
sum.

C A P V T XXII.

*Soluuntur rationes suadentes,
omnia constare ex atomis in-
generabilibus, & incorrupti-
bilibus.*

301 **C** Vm Aristoteles
primo de ortu,
& interitu cap. 3. neget acci-
dens transire de subiecto in
subie-